

Pohlavní nákazy

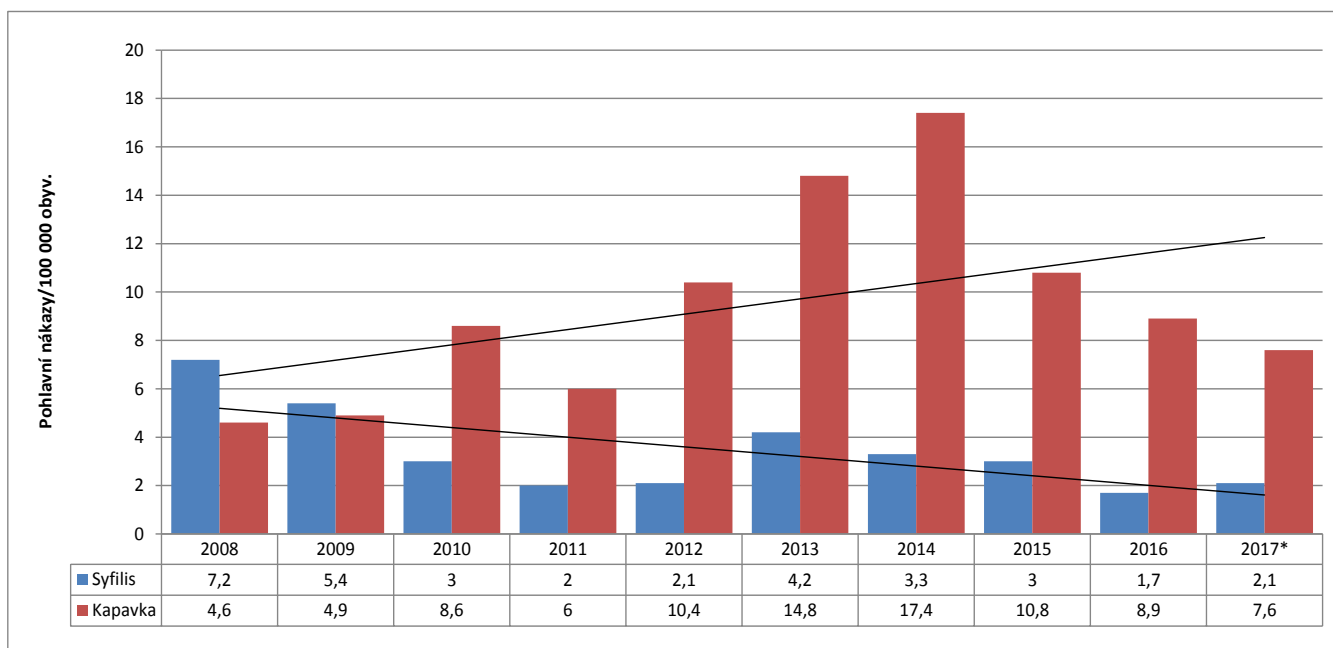
V souvislosti s pohlavním životem se člověk vystavuje riziku nákazy pohlavní nemocí. Jako pohlavní nemoc se označuje každá infekce, která se přenáší převážně pohlavním stykem. U některých pohlavních chorob existují navíc i jiné cesty přenosu (přenos krví, z matky na plod). Riziko nákazy se zvyšuje s počtem sexuálních partnerů a jejich častým střídáním. Částečnou ochranu před přenosem těchto nemocí může zajistit použití prezervativu.

Nejčastější pohlavní nákazou u nás je **kapavka**, původcem kapavky (gonorrhoeae) je bakterie *Neisseria gonorrhoeae*. Veřejností je často chápána jako banální infekce, především jako neléčená se však může stát závažným zdravotním problémem s vedlejšími i trvalými následky pro pacienty. Projevuje se hnisavým zánětem močové trubice spojeným s pálením a řezáním při močení. Za posledních 10 let byl v MS kraji, zaznamenán nejvyšší počet onemocnění v roce 2014. V loňském roce bylo evidováno celkem 113 případů (9,3/100 tis. obyvatel) a v roce 2017 bylo hlášeno 92 případů, což představuje mírný pokles. Nejvyšší nemocnost byla zaznamenána ve věkové skupině 20-29 letých mužů. Onemocnění postihuje častěji muže než ženy.

Závažnější pohlavní nákazou je **syfilis** (příjice, lues). Původcem je bakterie *Treponema pallidum*, která je velmi citlivá na zevní prostředí, takže přenos onemocnění probíhá téměř výlučně pohlavním stykem, případně jako tzv. vrozená syfilis, kdy nově narozené dítě je infikováno matkou ještě před narozením, případně při porodu. I z toho důvodu jedno z preventivních vyšetření u žen v těhotenství je cíleně zaměřeno na toto onemocnění. V největším ohrožení jsou promiskuitní jedinci, homosexuálové a osoby provozující prostituci. Raritně může k cestě přenosu dojít např. jako profesionální onemocnění zdravotníků (primární léze na ruku). Inkubační doba je 10-90 dnů, nejčastěji kolem 3 týdnů. První stádium onemocnění představuje vytvoření tzv. tvrdého vředu v místě vstupu infekce, který se objevuje za 2-4 týdny po infekci. I bez léčby dochází k jeho zhojení za 4-6 týdnů. V případě neléčeného onemocnění může nemoc přejít do druhého stádia, které je charakterizováno plošnými vyrážkami. Třetí stádium onemocnění se objevuje po měsících až letech od prvního infektu a dochází při něm k multiorgánovému poškození a k typickému postižení centrálního nervového systému (progresivní paralýza tabes dorsalis). Preventivní opatření jsou shodná jako u kapavky.

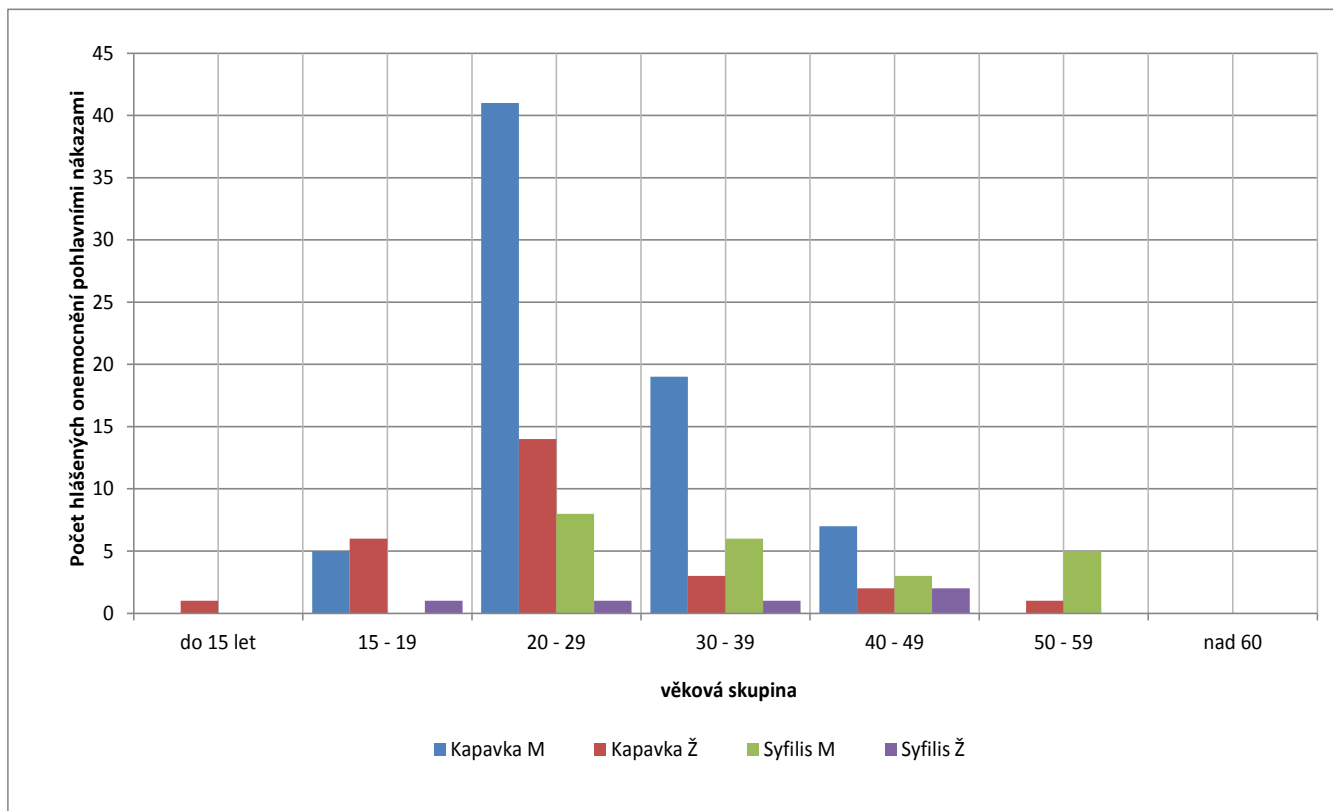
V roce 2016 bylo v MS kraji hlášeno celkem 22 případů onemocnění, což je o 16 případů méně než v roce předchozím. V roce 2017 je v MS kraji hlášeno 25 onemocnění (předběžná data). Nejvyšší nemocnost byla v našem kraji evidována v roce 2008, trend je klesající. Nejvyšší počty onemocnění byly zaznamenány ve věkové skupině 20-29 let, 76 % z celkového počtu nakažených představují muži.

Nemocnost pohlavními nákazami v letech 2008–2017, MS kraj (Zdroj Registr pohlavních nemocí)

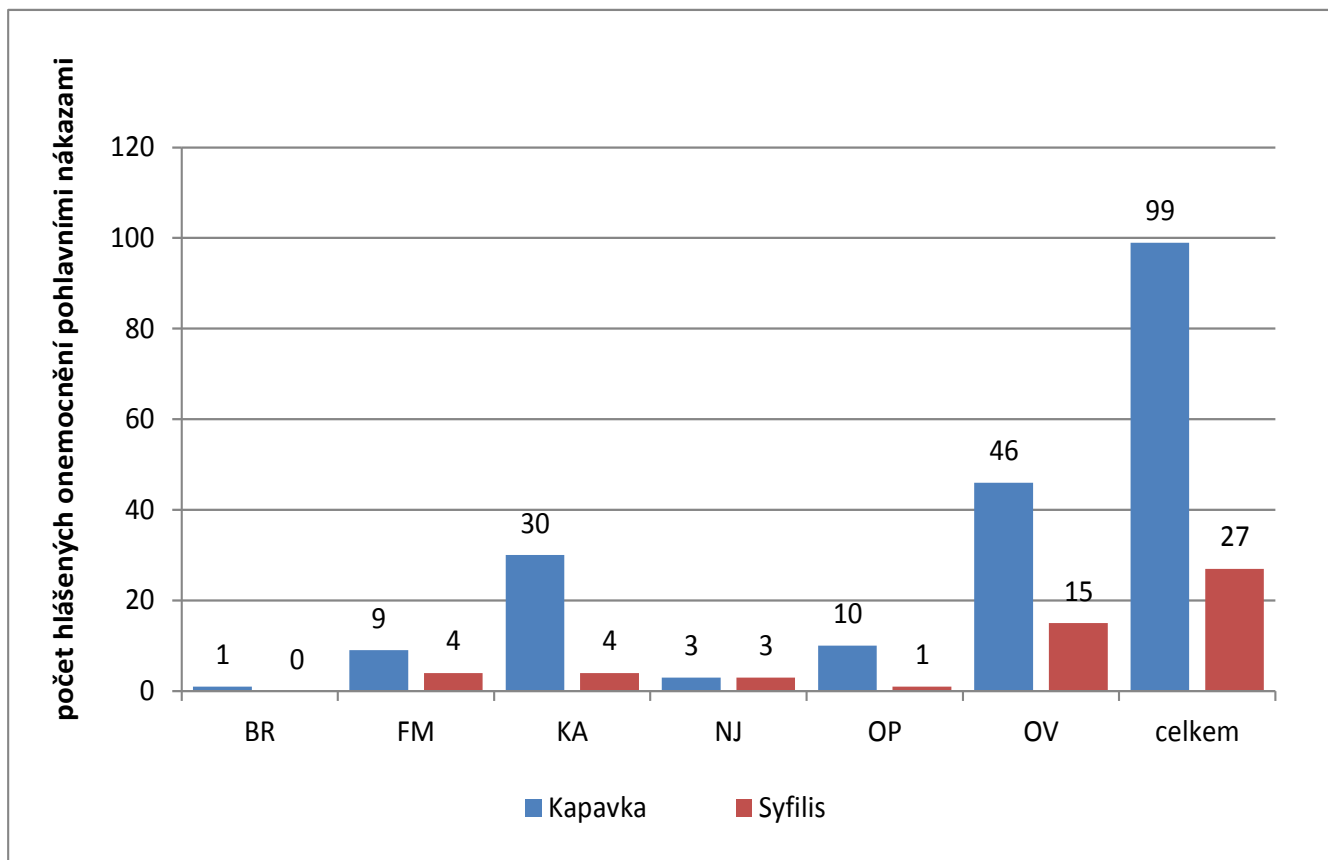

*předběžná data

Počty hlášených onemocnění pohlavními nákazami dle věkových skupin v roce 2017, MS kraj (Zdroj Registr pohlavních nemocí)

Hlášené případy pohlavních nákaz dle jednotlivých okresů v roce 2017, absolutní počty (Zdroj Registr pohlavních nemocí)

Hlášení pohlavních nemocí se uskutečňuje cestou registru pohlavních nemocí, jehož správcem je Ministerstvo zdravotnictví ČR, data slouží k hodnocení epidemiologické situace, úspěšnosti diagnostiky a léčby, i k dalším výzkumným úkolům.